Контрольный экземпляр

Массе а мехкий пролетареш, вIашагIкхета!

СВЕТ

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГIАЛГIАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕЙ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕЙ ОРГАН

(«СВЕТ») Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР

Газет аридувл 1923 шера дез ● ШИНАРА, 14 февраль, 1978 шу. ● № 19 (5841). ● Мах 2 кеп.

ЕРРИГСОЮЗНИ СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ ЯХЬЕ КОТАЛО ЙЬКККХАРАШ

КПСС Центральн Комитето, СССР Министрий Совето, Профессиональн Союзий Ерригсоюзни Центральн Совето, ВЛКСМ Центральн Комитето 1977 шера производствийн эффективности-бахка дикалг лакхьара, хьалхьоахкма план толаме хьоачашьн аслаьлла Ерригсоюзни социалистически яхьа пхоаг а ъъ котало йьккхараш а лаьчIна, КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК карара карта тоаг Шо байрахьаш а сийай:

НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ГIОЛЛА

КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК карара карта тоаг Шо байрахьаш сийай:

г. Грозиеи

Ахчой-Мартановскн районе

КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК карара карта тоаг Шо байрахьаш а сийай СССР ВЦНХ-ран Ерригсоюзни Сийлен уота тIа хIа а ъъ:

Нохч-ГIалгIай Сийлен управление № 7 болх гIишлен-монтажни управлени.

КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК карара карта тоаг Шо байрахьаш сийай коллективашта:

«Новосельский» совий-бьаьнаьдарий совхоза, Ахчой-Мартановски районе;

«Горячеводский» совхозе, Грозиеи район.

ХЬАЙБАШ ДЕБАДЕЛГА—КЕРТТЕРА ДЕКХАР

Юрта боахкма къаьхьгIийнотта хьалхьаьна варте оттаьлъна керттера декхарех кIаI да шерагIа шерагIа хьайбаш дуккхаг-гIа дебадар. Из кхетаьлен а лаьа, уж дуккхаг-гIа хьежжа мара хуржъа карта хьайонийна карта дIадоьдуьна рузкъа пIезнагIга хулийтийнен ламаьнаг.

Нохч-ГIалгIай республикие дуккха а яхтиеска дIадаьхьа шин шера, къаьста а яьлийнен шера, хьайбаш дебадира дIьшин ешо тоьмаш даьхь районаш, коллективаш, къаьстта боьл хьайбаш лелаьраниг. Хьайбаш Iангара декхара бооьрмаьна социалистически яхьа дIадьмаьна шера бIьгIа-гIа кIартаьлен уьх лаьстийн шера январь беттен дIаьна толаьмаш дIаьрах республикийнен Сийлен уота тIа йьлай Грозненскийн Ножай-Юртовскийн районашн, Грозненски районера «Первое мая», Сунженски районера «Победа» яха колхозаш, Кировера «Притеречный», Урус-Мартанера Мичурина цIерагIа совхозаш, дуккха фермаш, жа а хьаькъар а лелаьн бригадаш, боьллий.

ХьалхагIа а саьмна хьайбаш дебадира бахха кIычарна хьоькам теллиш хьайогIа Шелковской районе «Путь к коммунизму» яхьа колхозе IIийлий лелаьу Арсаева, Надтеречни районе «Горагорский» совхозера Я. Витриговна жалуй бригада, она «Шалинский» совхозе хьалхарч лелаьу Я. Базиевскийн, итташ кIомбарш.

Цар а яхьи дуккхаг-а а даьхь толаьмаш бахьан доллаш республикерча дуккхаг-а боьхкаьмкна планагIа доьгIа хьайбаш даьхьийтахан дуккхаг-а диличка, хIара бIаь Iаттта тIехьа 90—100 Iаьтхан дуккхаг-а диличка, хIара бIаь Iаттта тIехьа 97 Iаьлий мара даьлен дIадьмаьна шера, хIаьта ту районера «Путь к коммунизму» яхьа колхоза 3-на ферме — 92, Надрановскийн районе «Знаменский» совхозе — 95, «Надрановский» совхозе—51 Iаьлий, Ножай-Юртовски районе — 64, Веденски—63, Надтеречни — 60, Советски районе—59 Iаьлий мара даьлен хIара бIаь Iаттта сих.

Хьайбаш дебадира болх дика дIаболабаьлбин дуккхаг-а оьнашкен боьхкаьмкен уьх шера в. Сунжа январ беття 345 Iаьлий дев хиннчи Гуперниеен районе уьх шера 303 мара даьлен, боьхкарчуа 52 Iаьлий кIеннагIга даьх Малгобекски районе, 26—Урус-Мартановски, 23—Шелковской районе.

ЦIьхьаьна бахьанна бакъде йIий Iонийн гIулаьх да дуккхаг-а боьхкаьмкна дуккха хьайбаш лоьш хиннр. «Чеченингушнефтегазпромстроийн» объединенне чуйоагIаьча «Дружба» совхозе совхоз дечнан 58 бIежнен 600 хьаькхен, «Ингушский» совхозе — 101 бежнен 825 устагIен, «Малгобекский» совхозе — 37 бежнен, 226 хьаькхен, 247 устагIен.

Бешкича республикие даьрхьаьна юбилейн шу чакхдоалаьна хана 4600 хьаькъа кIеннагIга дер пуд хьалхьарч шера хиннечул. Из а — ну хана чуьх хьаькхарч шан дикка дийбеьна мотте. Гучча тайнаьр, доькъаьна чотагIа хиннеш даьхьийтахьр. Ту статистика хьалхьа хьайбаш боьхкие дикка даргдоькъа гIулаьхьан сихха ца лойн кулхи шурен доькъкхийна дIаьхо лаьхьаьра вон кхеранна нIаьх хиннр.

Ништа эсала хьайбаш дебадира болх лелаьн хIара бахьанаш гаьнкара лехя деаьн. КПСС Нохч-ГIалгIай обкомн VIII-ча пленуме цIенкаьнгга критика а ен дийбIр кхьаьдоьна районийн болхаьнашта кIалдеш дуккха гIертийна. Белгалдаьлькхар, керттера бахьан ну тайнарча кулгалдоьй паччаьлаьхьенне хьалхаьра белхтоькъан байнийна хиннр. Доькъа а доьгIаьн хьатар оттаьлер: ништа кхоачашьне гIерт ку хьаьлаьна 1978 шера дуккхаг-а даьхьарна планашгI.

Республике кIеннга дан хьайбаш лелаьра бахьна бочкка опыт Iаьнь боахкмаьн, дуккхаг-а шерашка уж дебадара болх хьоькъаьне лелаьбен гонаьнчаьн. ШерагIа а кIоьргIагIа а найка эца беза цар опытех.

ХIинзарна хинз дIадеьхьаьна бесса промышленни лаьра тIа хьайбаш дебадеьра даьккхара сийлагара хуьнца беза дуккхаг-а боьхкаьмкна искусственни осненеие пункташ болх. Кулгалдоьдеш спецбюстанаьн массаза эвой терхьаьне лелаьг дезаьн доьн да Iаьнийн хьалхьаьлаттаьна практикан карагIийнийрчи ну белгаьна юьхьенхььгIа.

Доькъан кхаьбара гIулаьх къаьстттача теркаьне лоьттаьде деза. Дийцаьлийте йийн ну доькъарийн хIара килограммаш кхоьн беш а ю хьлуьш йола тIехьаьне йоькъкхийн хурглойнен а дIаьхийте еанигга. ДIаьхо ла йийш йоьаьшш гIулаьх да кийн да деш доькъаьр. Хьайбаьнта кхеккхаьн кийта ю эсала лоьдеьлен.

«1977—1978 шера хьайбаш толаме Iаьнгара дехкира Iа-лаьнгара де дезаьрех» болчх КПСС Центральн Комитетехь СССР Министрий Совете-сонан тIа йоьрзаьнь программа еннай ну йолла йолча рекомендаьнеш, ке лехарех. Iан хIаьгIа хоьа «Iийрзо» тIехьаьгIа хурглаьрзаьн ка. Юхийнчул хьа-на хьайбаш лебадира а цар продуктивность даьхьийра а бIаьза найда ина беза йолаш йолча торнех.

МоллаьгIа а производстве керттера зар саг волча а хьаьн, йоьхьо е ела хьайбаш лелаьрий. Кулгалдой, партийнин профсоюзнин боьлхой декхар да хьайбаш лелаьрийта болх бе а салаьГа а эца тьаьлин Iаьлийдеьгга.

Ферийн боьхкаьмкн коллективашта юкъе шерагIа йоьрзаьне эца хьайбаш дуккхаг-а лебадира, царера йоьккхра продукции дуккхаг-а йолаш йоле социалистически яхь.

«Новаьсьтий» — ваьнех КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК Письмо тIа, — даьй сийна хьаьна хьай керттера шера болх дикагIа мишта пIаьстIехьоаьккхарг-а, торонех тайна бIаьнгIа мишта эцарг-а, цунна кхаьнгр дуьна шийн бахьна мотте, цехе, гIишлийнчеьа, аьхй тIа, ферме, конструкторски бюро хIаьнне ферзе деза.

Партийн районий, горкомий, горрайисполкомий, боьхкаьмкн кулгалдойн партийн а профсоюзин а боьлхой декхар да ну лелаьй чулоьаьн йоькрагIа хIара къаьстаьмхоьна пIаьдовийтар, хьалхьаьна лаьтта декхарийн толаьме хьоачашьгIа уж оьрзаьнгIийхар.

Пятилетка кхаьь шера план—7 октября!

Дог гIоьдаьнна ба

Селхан СССР 50 ну яьлар цIерагIга Грозненски химическин заводе хIлар производстве эффективность бахка дикаьн даьхьарна 1977 шера планна толамна хьоачашьра кIаьрчаьна Ерригсоюзни социалистически яхь котаьлъаьнгга а даьрзIа город Грозненга КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК карара карта тоаг Шо байраьнгга хIара хетаьлъ митинг.

Митинг хьайийлар завода парткома секретара В. И. Саввина. Город Грозненна шитта деза совIIаг даьарих даьлъа кIаьнкьаьлин дир завода ремонтно-механически цеха слесаря Е. Ф. Решетовас, № 1 — 101 цеха боьккхаг-ийна аппаратчика М. А. Эсаева, № 170 — 210 болча печа начальника В. М. Лунева, завода директора Ю. Н. Кизонов.

Совхка баьпка-лина даьхьа-гIа толаьмий даьхарах завода тьоьжеьгIа КПСС обкомн, Нохч-ГIалгIай АССР Министрий Совета, облсовпрофе, ВЛКСМ обкомн карара карта тоаг Шо байраьнгга коллективашта йийлар КПСС Заводской районе секретарера В. Б. Багаева.

И. ЛЫКОВА.

КХАЬКА—ДУККХАГIА УДОБРЕНЕШ

Органически удобренеш дуккхаг-а гуьзе а кхаька дIаьхьа а ьлийа месячийн кхайкьаьлъ хьай республике. Январь-февраль беттийна 400 эцар тонн органически удобренеш кхаька яьхьа еаьш а колхозаьш сонтоьшш.

Уж планаш мишта кхоачашьо хьаьхьоь Статуправленне даьнийна.

Февраль бутт дIаболаьлъ юртарчи механизаторашта кхаька дIайийьхар 284 эцар тонн. Шин беття плана даьрзIаьна 72 процент а из.

Январь беття удобренеш кхаька дIаьхьара декхар дика чIккхдаьккхар Грозненски, Назрановски, Урус-Мартановски, кхьеча районий механизаторашца.

Шин беття эцаьнн 67 эцар тонн болча Грозненски районе январь беття кхаька йийьхар 76 эцар тонн е 113 процент. Назрановски поьмнийта хьаьлъкаьна даьтта декхар дуккхаг-а даьккхийна 158 процент, хIаьта урус-мартановскийна — 116 процент.

Эцаьнн кастта кхоачашьо бартболаш ба Ахчой - Мартановскийн, Шалинскийн, Шелковской районашца къаьстаьнгга. 289 эцар тонн органически удобренеш хьаькка дIайийьхаьнгга республике январь беття — совхазарча эцаьрзийна нийсдина ни дикъа дуккхаг-а.

СИЙЛЕ-ХИЙКА

Республика промышленнойе, гIишлонъеча, транспорте эффективности бахка дикаьн даьхьарна, ютлагIийна хьоьжаьгIа шера заьнийн хаьнах хьаьна кхоачашьра 1978 шера январь беття районашта, производственни коллективашта, йийнан производственни объединенийта, управленийта, предприятийта юкъе йьрзаьна социалистически яхьа итогашца а хьежа, КПСС обкомн бюрос, Нохч-ГIалгIай АССР Министрий Совета, облсовпрофе, ВЛКСМ обкомн хьоьжеьгIа оттаьдиг:

ХЬАЛХАРЧА ГРУППЕРЧА РАЙОНЕХ

Хьалхара мотт

г. Грозный

ОКТЯБРЬСКИЙ РАЙОНА,

продукци мыьлаьна йийьхара январь беття план 102 процентийн къаьстаьна оьсарне даьхьара заьдаьн 110,9 процентийн кхоачашьаьнна.

ШоьлаьгIа мотт

СУЖЕНСКИ РАЙОНА,

продукци мыьлаьна йийьхара январь беття план 100 процентийн къаьстаьна оьсарне даьхьара заьдаьн 101 процентийн кхоачашьаьнна.

ШОЛЛАГIА ГРУППЕРЧА РАЙОНЕХ

Хьалхара мотт

АЧХОЙ-МАРТАНОВСКИ РАЙОНА,

продукци мыьлаьна йийьхара январь беття план 106 процентийн къаьстаьна оьсарне даьхьара заьдаьн 112 процентийн кхоачашьаьнна.

ШоьлаьгIа мотт

ШЕЛКОВСКОЙ РАЙОНА,

продукци мыьлаьна йийьхара январь беття план 108 процентийн къаьстаьна оьсарне даьхьара заьдаьн 140 процентийн кхоачашьаьнна.

СТАРОРОМЫСЛОВСКИЙ НОЖАЙ-ЮРТОВСКИЙН РАЙОНАША ДИКА БОЛХ БАЬЛГА БЕЛГАЛДАЬККХАД.

1978 шера январь беття итогех социалистически яхьа производственни объединеен коллективашта юкъе котаьлъаьнгга даьхьийна:

«Грозненгро» районан управленин,

«Чечингушнефтегазпромстроийн» объединенин,

Промышленни предприятийн, гIишлонъеча, транспорта коллективашта йийьхара социалистически яхьа котаьлъаьнгга даьхьийна:

СССР-ан 50 ну даьнера цIерагIга Грозненски химическин завода.

Грозненски «Нефтехимзапчасть» завода, автозавод,

Малгобекски бурун тохара бахьийн управленин,

Старогрозненски оруун тохара бахьийн управленин,

«Октябрьнефть» мехьадаьттеен гIаьн йоьхьа управленин,

«Горхимнефть» мехьадаьттеен гIаьн йоьхьа управленин,

«Красный молот» завод,

«Ортгеника» яхьа Грозненски производственни объединене «Электроприбор» завода,

«Промавтоматика» яхьа Iалмаьн-производственни объединене опытни завода,

ГI. Акрнева цIерагIга «Электроинструмент» завода, «Трансмаш» завода.

«Совозавтоматгром» ВНПО опытно-экспериментальни завода,

Грозненски экспериментально-механически завода,

Нохч-ГIалгIай АССР бахьийн гIулаьхьан деча министерства ремонтни кхоа гIирс бух фабрика,

«Ремстройтреста» Грозненски сельски ремстройуправлени,

«Росмясомолтроя» треста объединеен ПМК,

Нохч-ГIалгIай гIишлонъеча управление СМУ-7,

гIишлонъеча управление «Чечингушдостроя» ПМК-7,

«Чечингушстроя» треста ПМК-223,

«Грозненскимремонтстроя» трест,

«Союзпромжелезнодорстроя» Грозненски специализированни управленин,

«Сельхозтехника» Грозненски районна объединеен,

ГIишлой материаьлийн гIишлой индустрен Аргунски комбинат,

Ермоловски асфарнхоз,

Ахчой-Мартановски мехьеьсхоз,

Духха комбинат,

макаронни фабрика,

сигналийнен буьзаьнен Грозненски дистанци,

Грозный станцийн вагонни депо.

ХЬАЙБАЙ ЙОАККХО Ю

«Урус-Мартановский» совхозе хьайбаш лелаьдеарна хIаьнзе паччаьлъаьхьенна даьдеанад 10 тонн дуьхьа 25 тонн шурсех. Уж шера цар тIийнийна даьхьарца даьрхIад совхозе хьаьна хиннчул 12 килограмм дуккхаг-а йолаш, хIара Iаттагара 2200 килограмм шура яьхьа, паччаьлъаьнна уьх яьгIаьне 17 тонн дуьхьа 60 тонн шурен доькъа. Из даьхьар кхоачашьне даьхьа 20 март тIаьхьоачаьн. Дика оттаьлаьд хьайбаш лебадира гIулаьх. ДIаьдахьа шера яьгIара Iаттта тIехьа йийьхара Iаьсн хьаьхьеьгIр боьхкаьмкн.

КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК Письмо жоп йийр аьденнаьна хьаьнарна хьаькъаьг хьайбаш лелаьдеарна уьх девоькка. Дийнийла юьхьера даьрхIаьна хIара Iаттагара 6 — 6,5 килограмм шура боьхкаьмкна, план 4 килограмм йолча.

Ферми заведующе Кемматов Юнаьса социалистически яхьа хьалхаттарчи Iаттагара 2700 килограмм шура яьхьха доькъаш Мигомлена Кадирович Курбановна Зейнаьна.

Хьайбаьна даька хьоь скотник Джамалаьнов Зоврбик.

Iаьсий лелаьдеарна юкъе хьалхаьгIа Хьалхара Шеча Байрахьа орден лелаьу Батаева Хьаьа. Цун группе 45 Iаьсий дв. Царех хIаьрнена ден-бус 550 — 560 грамм дуьхь тIаьхет, план 450 грамм йолча.

Хьоачаьн хиллаьн да доькъар боьхкаьмс. Кхоьмбен дIаьдеьх из хьайбаьнта.

Рацкой оттийн хьайбаьнарна йоьккхаьн продукци хьаьнарчен дуккхаг-а хуьрглойнаьн.

Моральийн материальийн стимулаьн а йийьлийтаьнгга совхозе. Яьхь хьалхаьлаттача хьайбаьш лелаьдеарийн сий ду. Уж Сийлен уота тIа боьх, цIе эмийнаьнн, аьхан совгIаьнан тест. «Молниеи» тIа, «Къаьстаьна листокаш» тIа буьнш.

Из дерриен ийьнна йийьйаьна йо доьлийг а къаьстаьна полаьна. «Урус-Мартановский» совхоза хьайбаьш лелаьдеарийн социалистически яхь лелаьр Мичурина цIерагIга совхозе коллективе. Печчьарна йийьхара хьалхара мотт «Урус-Мартановский» совхоза коллективе.

М. ЦУРОВ.

ЯХЬ—ТОЛАМИЙ ЛАРД

Уьх деношка Грозненга М. Ю. Лермонтова цIерагIга драматически театр хIлар Ленинин районе 1977 шера октябрь-декабрь йийьхара социалистически яхь котбаьнарийн, новаторийн, производстве хьалдаьттарийн слет.

Кхаьна де дин ду КПСС Ленинин районе хьалхарча секретара Г. Ф. Галкованна. СССР керда Конституци тIийнийна. Сийлаьн-бокхачка Октябрь 60 дийзча юбилейн шера районе къаьстаьмхоьна тIаьнйна хиннкан социалистически декхарех даьрзIа хиннаьчул ший да 5 мийлийн сома мыьла продукци мыьлаьна йийьхарх даьш ю.

ДIаьо хьаька боьхкаьмн экономикие хIара хьеда боьлх программа а хиннна дIаьттай КПСС ЦК декабрийсен (1977 ш.) Пленумна решенеш, цунна новкьоьстийн И. И. Брежневаьна докладна. Уж хьаьна яьхьа а йоьлийна хьаьхьаьй КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК 1978 шера дерригача хьалхьо социалистически яхь боьрзаьнгга даьлъ Письмо тIа. Цу доькъаьмерча документашта дикаьна къаьстаьна толамашца жоп а йийр районе къаьстаьмхоьна эцаьнгга-гIа кIоьлагIа шу дика дIаьлоьлаьрах даьш оратора. Продукци мыьлаьна йийьхара январь беття план 102,5 процент кхоачаьн а ен, планан сийлаьн мыьлаьна йийьхаьлъ 363 эцар сома мыьлаьн продукци. Толамца кхоачашьйийна къаьстаьна оьсарне даьхьара, керттера модеьлен арахецара плана а.

Уж толамаьш даьхьара хьаька латтача коллективашца, социалистически яхь котаьлъаьнгга даьхьа даьхьа даьлъа хьаьхьара белгалдаьккхаьр. докладеьна. Соьхка 7 ноьбгра пятилетка хьаьхьара шин шера плана даьккхийна. рарорт делаьр районера 15 предприяте, цIа эцаьр сагIна боьллоно. ХIаьта бIаь соьгIа сог а 1979 шера йийтах къаьстаьна, 12 боьллю ва 1980 шера календарийгIа болх бен. Царех ба Грозненски производственни объединенийн директор Бадрисдин доьхарзин Исаев Шамсудин Ширванин, Исаев Шамсудин, Iаьмаьн тегарин Мирзоин Божоев, Котиева Мареан, «Красный молот» заводера токарь Ларионов Александр, хьи дуккхаьрарг а.

ДIаьо йийьча хана кхоачашьне даьхьара хьаька кхы доькъаьгIа бехкоькъаьмегIа хьаьр, уж толамца кхоачашьйийна керрига тIийнийна кхоачашьйийна даьхьара хIара белгалдаьккхаьрарг ю. Г. Ф. Галковас. «Пятилетка хьаьь шера плана — 7 октябрь», «Техньбуьсарах бодашь бе бодаьн», «Пятилетка даьь шера кхоачашьгIа» тIа яьхьа а ьлийна а даьккхийна къаьстаьна районе къаьстаьмхоьна яьхьа а йийьхара а даьккхийна. Из даьккхийна а ен, планна соьгIа кхо миллийн 300 эцаьр сома мыьла продукци мыьлаьна йийьхаьлъ. Лаьхьара кетта 10,2 процентаьга кхоачашьйийна. 35 эцаьр дешка чуьхьаьнна боьнна продукцена паччаьлъаьхьен даьлаьна Знак хьожаьйна, хьаьа а даь эксплуатаьйна дIаьлаьна 57,3 эцаьр квадратийн метр хуьда пIенош. Уж кхоачашьаьна дерригга яьнаьн тIадерзийна районера хьаькъаьгIамоьшш.

Керттера хьаьмаьла де хьалхара дош ду производственни шийийн объединеерчу тIаьмаьн тегачи П. К. Пашинаьна. ДIаьдахьа шера ший ноьгIийн коллективе 26 декабре кхоачашьйийна дуьш ю. КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК Письмоьна жоп а йийр «Селхаьарчуа дикагIа таьхьан, таьхьийрчуа дикагIа кхоьна къаьхьаьрда» яьхьа деьнаьгIа болх бен ба хIинна тегарин. Оьсарне хьаьстаьрал соьгIа цIьккхьа тайна бреьнна ньийсьаьлийтара тIехьа чIогIа кхьеьсан доьгIийр оьхьа, хьаьн дуьш ю. Ништа болх бечарна доьхьаьна толамашца хьаьне даьзза даьна даьлъаьл борзийн доьхьаьна тIа цIеьта боьллоьна. Цецерна ньийсьаьлоьлоьн дин деннаьл 7 октябрь яьхьа шера заьдаьн кхоачашьйийна, цIа цIьккхьа боьллоьн шера кхоачашьйийна. Аз даьн деннаьл СССР керда Конституци тIаьнийна шу дузьчча деьнга 4,5 шера плана кхоачашьйийна, цIа ен сийна, ньийсьаьлийтара бер тийна а и со, — ьлийна чакхдаьлийтар цо ший кхьмььл.

Трибуна тIа ва Грозненски машиностроительно-механически заводе слесарь В. Ф. Пашенко.

— Тха заводна белгалда хьаьна, цIа эцаьна юбилейн шу, — ьлийар цо ше кхьмььл деш. — Продукци мыьлаьна йийьхара пятилетка хьаьхьара шин шера даьлъ даьна. 90 шу дузьчча деьнга кхоачашьйийр оьхьа. Н. А. Козенкова кулгалдеча слесарийн бригадае хьаьн шера плана 7 октябрь кхоачашьйийна чакхдаьлъаьна тха предприяте эцаьра хьаьлъа дIадоьлаьдь дика гIулаьх хьаьлъаьнна тха заводера дуккхаг-а боьллоьна. Уж дог гийна ба дог гIоьлоьхча хьаьькъаьна толамашца пятилетка хьоьлаьгIа шу а белгалдаьккхаьрчарна лаьрах.

Слете даьхьа ловираьна «IоьгIа-гIа уйла тIаьнийна лаьйийтар «Красный молот» завода чоь молочна цIьккхьаьгIа пеха мистера А. С. Исаева даьна кхьмььлаьгга. «Юбилейн шера яттаьна призови мотти а йоьккхийна, шера «Молоко» йийьхара плана мотти йьккхар тха пеха коллективе,—аьлар цо.

1976 шера хиннаьчул 20 процент йийьхара даьнийна йийсаьр ньийсьаьлийтара. Пятилетке хьаьлъара шин шера плана даьнна дуьхьа хьаьна кхоачашьа а ен яьйийна. Чотах хьаьькъаьгIа ва. 35 болдаьн, болат лоьлаьрийн бригада сентябрь беттен формоьцийнийн бригада октябрь беттен кхеьнарийгIа хьаьькъаьгIа а. Пху шера плана даь шера кхоачашьйийна заводе. ДIаьдоьлаьдь дика гIулаьх хьаьлъаьнна предприятийна керттера дуьхьа кхоачашьйийна лоьлаьрийн бригадийн, хьаьькъаьгIа. Пху шера плана даь шера кхоачашьйийна заводе. ДIаьдоьлаьдь дика гIулаьх хьаьлъаьнна предприятийна керттера дуьхьа кхоачашьйийна бригадийн. Уж керттера даьнна толамашца кхоачашьйийна новкьоьстийна хьоьхьаьн а тоьлаьн хьаьькъаьгIа да кагIрхой хьаьмаьнна, новаторийн, производстве хьаьлъаьттарийн.

Шолаьн даьлъаьна хьаьькъаьгIа толамех, хьаьлъаьнна латтача даьккхаьрех даьлъа проьнийна иштта даьлъаьнна даьр «Родина» совхозера бригадера А. В. Солнышкинаьс, макаронин фабрикера прессовщица М. С. Онаьрова, Ленински районера яьхьа белаьча Заводской районера Ленинна цIерагIга ГПЗ-3 оператора Н. И. Ведерникова, Грозненски районера «Пригородный» совхозера бригадера С. А. Мутаьлева.

КПСС ЦК декабрийсен (1977 ш.) Пленумна решенеийта, КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК Письмоьна даьдийна гIулаьхьаьна даьлъа. «IеьгIа-гIа» Лермонтовна ба. Грозненски районера «Красный молот» заводера чоь молочна цIьккхьаьгIа пеха мистера А. С. Исаева даьна кхьмььлаьгга. «Юбилейн шера яттаьна призови мотти а йоьккхийна, шера «Молоко» йийьхара плана йьккхар тха пеха коллективе,—аьлар цо.

1976 шера хиннаьчул 20 процент йийьхара даьнийна йийсаьр ньийсьаьлийтара. Пятилетке хьаьлъара шин шера плана даьнна дуьхьа хьаьна кхоачашьа а ен яьйийна. Чотах хьаьькъаьгIа ва. 35 болдаьн, болат лоьлаьрийн бригада сентябрь беттен формоьцийнийн бригада октябрь беттен кхеьнарийгIа хьаьькъаьгIа а. Пху шера плана даь шера кхоачашьйийна заводе. ДIаьдоьлаьдь дика гIулаьх хьаьлъаьнна предприятийна керттера дуьхьа кхоачашьйийна бригадийн. Уж керттера даьнна толамашца кхоачашьйийна новкьоьстийна хьоьхьаьн а тоьлаьн хьаьькъаьгIа да кагIрхой хьаьмаьнна, новаторийн, производстве хьаьлъаьттарийн.

Шолаьн даьлъаьна хьаьькъаьгIа толамех, хьаьлъаьнна латтача даьккхаьрех даьлъа проьнийна иштта даьлъаьнна даьр «Родина» совхозера бригадера А. В. Солнышкинаьс, макаронин фабрикера прессовщица М. С. Онаьрова, Ленински районера яьхьа белаьча Заводской районера Ленинна цIерагIга ГПЗ-3 оператора Н. И. Ведерникова, Грозненски районера «Пригородный» совхозера бригадера С. А. Мутаьлева.

КПСС ЦК декабрийсен (1977 ш.) Пленумна решенеийта, КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК Письмоьна жоп а йийр даьдийна гIулаьхьаьна даьлъаьнна даьлъаьнна даьлъаьн

Л. И. БРЕЖНЕВ ЗЫ ГАЛЛЫ

(Мақаладар. Дастлау 11 февраларда «Сердало»-тіа).

Хіяна, біз шерах ыхыалгіа даҳы ха діаяхачуа тіеҳьагіа ай ахсаа біуҳоа, маҳаншаруа, политболшоуа лайнар дагадеачуа цыхьзі тешаа из хинжд ыыіна. Из лоаденаа ыыіна. Ыыіна лайнда, Масаеаа ыыіна, Ыыіна ҳаҳаа, гіолаа чяҳ а баыны ҳотбаынчі, фашистаи бо-лабзыб.

Ду дяйнаҳь Зымгічаа ыыіна Москвера тіо ҳоатаа бяыхна нерда ыаы болаҳьаа ыана сы ге а ыҳежер Іомадаа а ҳоаыаа а ҳолуруа ҳаҳьеаа біаргыаіна. Ыҳьлхагіа а дяйнаҳр из дерриа, ыіаҳьа указаа біаргыаіндыр — ҳаддаіна тіаіатаа валара ыкерам, доеаҳьр тамаіа ҳоаа ҳьаҳ-ыаш, ыай біуҳой боаыр бошцыаа ҳоаа турнаіа.

Бакьда, чіоитіа ыаіа хуаар. Доеаҳьна ыаіа-тьах ыіаҳоадаіь дар тіо, «тух тоьыаҳр тхоа, мыьх ҳоацыаі а хуаар. Біарчыа ноарадгеаеыаі уэйтіар ҳьцыгіа ҳуаа ыіаҳьаіна стаьерсыаі бакхіа. Цуа сонгіа ду ыгакомдыаіна тіаьда ярр, біуҳой бийсна шеьлоро, хіаьта политгодеаа болькой цін ыоларр, бурмуйіны ыаіарр, дяхна ҳуаіаіна ҳоаҳдо е сонгіаа ҳуаар. Хіаьта а Зымгіа ыаьта ше-доачуа беса советскі ыаьта дар, ыах а ноа болаіна бусар. Цыр плаіаыа уэйтіайра, бегіаа біора, бегіаар, ыхмиетаі ыеь денсон дедзора. Масаеаа, 18 февраеа, ыеьтаі ыаьта ыгаіа ыаіна Іодессаеы цыьаіттаалгіа дяйнаьна, десантниеы цыьаіне, Татаршыіна Шаеаеа, 23 шу дяйнар, Дяны цыуна ыеаеча доттаігіо Верешчайн Петра шиі ыаьта чура сонгіаіна ҳуаар. Хіаьта а Зымгіа ыаьта ше-доачуа беса советскі дар, хіаьна ыаьна патроаай тоьыаҳр, хіаьта моистаігіо арглаіара этаьа а мегаш а-мр.

Ду Іоаыаіна уаіуруа ыеаеарра дуыкна дар тіе-мыда тарвуа даыар. Цыьа форда ыехота 255-ча бригаеда политодеаа начальыка. И. Дорофеева ыаьрхіна бригаеда ҳоаеда, райоиай, ыоргай Советай пхайтер-депутат. Сесна ҳуаіа дар-хіар. Маыаеіа «проблемеаи ар дар ҳьоатаеарра-ярар? Мешарра хіаьна ҳьстеарра ер-кх ун а: бахачч нахи ыоирщы, бытовой гіулаыхаеы. Этаьра хьаьна дар ҳьоатаеарр бяыі ыаьыаьра ыаьыкы ҳьаьра дяны. Ыаьа а ыяр! Оаыаеы ыаьа ҳьаьлыры, бااыаа мыуьа болча хіаьна, тіеҳьаеы бяны ыаьыаьгіар. Цыьа со а ынгар цыгіа. Пярной бااыіа бокьа ыеа а дяны ыр.

Зымгіаеы ыаьтаеы тіо чіоаріа ыоархіаеы дар мыькарр, хіаьна дагадоаеаеы, бегіаеы бе хоеіі ыіна-ар. Ду тااіаеаеа гіулаыхаеы доеаҳьна ыаьа чіоаеіна а бااдыр. Дагадоаеіа сонгіа, ыіхьа цыьа тіаьа ыаьна тіо Зымгіа сыг ыгаеы ыаьа ыаьтіаеы ыаьна ыаьтіаеы хіаьна доеыыіна ыеьна дя воеіа ест цуыіна корабьь. Зымгіаеы ыаьта хьаеоаеаеы ыаьрхіна ыо ыа. Престаеы ыаьа а болаеаеы бетте командыраеы дяыар ыаьа ыо ворта тіо ыоаыаеы ыаьна. Гоиаьы мел ыар велаеы хіиіна, бااыда ыдеа хьаеаеыаеы: доарахоиеіа на шура ҳуртьа. Ыااта хьаеыаеы боаыаеы ыа а болаеаеы, Тешااыаеы ҳьуаеаеы бااыі боеыа мотта діаотеаеаеы, шура хьаеыгіара совхоза хіаьна подвала ту ااااіаеы госпітале діаеуеаеар.

Дуыцар, бااыаеар ااااыа, шура ااااна Іеіпер. Ыااта бااااіа дяны тіااااіо ااااа ااااіо, сыااااіо اااااا

ЕРРИГА ТОРОНАШ ОАРЦАГІЪЯХА

ЭКОНОМИЧЕСКИЙ ОБЗОР

Производство эргайоккхаш, «Тіехьадусургаш бошкин ба болх» яхача девнаагіа ыржча социалистическин яхьа хьалхаш дар дуккаІа хилийтарна «1978 шера план кхочушъ е Тіехьоцчаш а яра социалистическ яхь ворхІаргеш производства эффективность балха дикдаш лаьхьара тіехьа политбюро хьалхаш» КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК партийн, советскин, боахьма, профсоюзин, комсомольскин организацешна, Советски Союза хьалхаргахошка долча Письмоно яра а луш республикерча промышленни предприятий, гІишлошъеча организацей коллективашна чІогІа хьинар дйденна кьхьалигар нитлагІча пятилетка кхоалаг1ча шера хьалхарча бетта.

Республикерча дукхача промышленни предприятий коллективашна хьинарг хьа а хьІаш дика толамаш дьхьал дооий балха тІа.

Республика аннаг промышленность хьайийначь продукци мехкара яккхара январь бетта план 101 процент кхочушъийначь, ку дахьле, республикаьнгаш доалахьарча промышленни предприятеш 104,2 процентн Нохч-ГІалгІай АССР Министрий Совета чуйоаІаЧа промышленностачаг 101,1 процент кхочушъийначь.

Планагіа лаьрхІачул соагІа мехьала яьхьхаІ цхьа мехкан соагІа сома мехка промышленни продукци. Дукхача коллективашна лаьцнаг хІо на дош хьалхаргарх чух шера январь бетта аранийца продукци соагІа ну кхаьа аранийца дукхагІа хилар.

Механиьттех газ, электроэнергия яккхара, механиьттехнаьна продукци аранеца, механиьтта аппаратурин, электроннаьна инструменташ, тракторин прицепаш воахоцца, хьу ьаьрасоара, ардаьх яккхара, цемент, тІехьаьнна дуккаьу бахьна бармаьнан, хуьл, колбасин изделеш, дуккаьлатта, мирзана шурий продукци, макаронин изделеш, калькьа мин кхы цхьаьлон ло тоорнаьнна аранеца январь бетта план кхочушъийначь.

Наьна чІогІа хоатташ доаг товарашца аранеца ма-могІ легІапаьлаьдар дІаьхо Ленинан ордена Трудовой Знамени ЦК КПСС ЦК, СССР Министрий Совета сонан кхочушъ а бен, республикерча промышленни предприятий коллективашна культурно-бытовой тІулаьхашца, кох-карта аша товарашца аранеца январь бетта план 103 процент кхочушъийначь, ладаьлча шера январь бетта аранийнаьлаьч 24 процент дукхагІа кхиийнаьч уж.

Дукхача промышленни предприятийнаьна производственни мощносташ дикагІа пайда ларарх, техникин-техническ прогресс оагІа сихдарх, цунна цхьаьна общественни производства эффективность лаьх а ешдикъ дукхагІа хилийтаьй аранеш продукци, локальн аранеш продукцеца дІаьхьийтаьй хьалхаьнгаьн материальни средствашца.

Дикача хьалхьаьнгаьн толамашца чІагІаьлаьхкар 1978 шера хьалхаьрг бутт Ленин орден лелаьча «Гознефть» производственни объединение коллективо. Продукци мехкара яккхара бетта план 101 процент кхочушъийначь. Механиьттехнаьна дакхарна плантІа ларалучу соагІа лаьмскар хІо аьар тонн механиьттехнаьна хьалхьаьнгаьн аьрга а ешдикъ аьрга а ешдикъ нуьйнаьн метр тамн. Цу объединение коллективо хьалхьаьнгаьн оасарле лаьхьара задаьч а толамаш кхочушъийначь.

Механиьх, оборудованнех бизаьгІа пайда ййбарх, аьрга мощносташ балха кхъе а ка йоаьлеш производствоьн хьалхьаьнгаьн аьрга а доаккхаш кхетаьнна яІаьттІехьаьккхарна дукхача машинаьшъеча металлообработкин предприятийца дикъа дукхагІа хилийтаьй аранеш продукци.

Масала, хьаьнцарна вай ГІ. Лаьрина цІергІа йолча «Электроинструмент» завод. Цу заводан аранеш йолаш продукци 1977 шера аранеца хиннаьчул 17 процент дукхагІа хилийтаьй, аранийца электроинструментаьн 5 процент дукхагІа хиннаьй. Хьалхьаьнгаьн оасарле лаьхьара задаьч 112 процент кхочушъийначь ю, хІара болхлочо кийчъеш йолча продукци 16 процент тІаьхьийтаьй.

Хьалхьаьнгаьнгаьн кхы а «Промэлектроаппарат» Іалмаьн производственни объединение опытни завох. Продукци мехкара яккхара январь бетта план тІехьоцчаш а ешдикъ январь бетта аранийначул 24 процент дукхагІа продукци аранийнаьй хьалхьаьнгаьн оасарле лаьхьара задаьч 112 процент дукхагІа хиннаьй.

Дика хьалхьаьнгаьн толамашца дьхьал вистовоьн заводо коллективо я. Цу заводе соагІа январь бетта аранийначул 12 процент дукхагІа продукци аранийнаьй заводо коллективо, цунца цхьаьна хьалхьаьнгаьн оасарле 14 процент лаьхьа а ешдикъ а.

Дика хьалхьаьнгаьн толамашца дьхьал вистовоьн заводо коллективо я. Цу заводе соагІа январь бетта аранийначул 12 процент дукхагІа продукци аранийнаьй заводо коллективо, цунца цхьаьна хьалхьаьнгаьн оасарле лаьхьара задаьч 112 процент лаьхьа а ешдикъ а.

Республикерча промышленни предприятийн коллективашна хьинарг хьа а хьІаш дика толамаш дьхьал дооий балха тІа.

Республика аннаг промышленность хьайийначь мехкара яккхара январь бетта план 101 процент кхочушъийначь, ку дахьле, республикаьнгаьн доалахьарча промышленни предприятеш 104,2 процентн Нохч-ГІалгІай АССР Министрий Совета чуйоаІаЧа промышленностачаг 101,1 процент кхочушъийначь.

Планагіа лаьрхІачул соагІа мехьала яьхьхаІ цхьа мехкан соагІа сома мехка промышленни продукци. Дукхача коллективашна лаьцнаг хІо на дош хьалхаргарх чух шера январь бетта аранийца продукци соагІа ну кхаьа аранийца дукхагІа хилийтаьй.

Мехкаьттех газ, электроэнергия яккхара, механиьттехнаьна продукци аранеца, механиьтта аппаратурин, электроннаьна инструменташ, тракторин прицепаш воахоцца, хьу ьаьрасоара, ардаьх яккхара, цемент, тІехьаьнна дуккаьу бахьна бармаьнан, хуьл, колбасин изделеш, дуккаьлатта, мирзана шурий продукци, макаронин изделеш, калькьа мин кхы цхьаьлон ло тоорнаьнна аранеца январь бетта план кхочушъийначь.

Наьна чІогІа хоатташ доаг товарашца аранеца ма-могІ легІапаьлаьдар Ленин орден лелаьча ГІалгІай АССР Министрий Совета сонан кхочушъ а бен, республикерча промышленни предприятий коллективашна культурно-бытовой тІулаьхашца, кох-карта аша товарашца аранеца январь бетта план 103 процент кхочушъийначь, ладаьлча шера январь бетта аранийнаьлаьч 24 процент дукхагІа кхиийнаьч уж.

Дукхача промышленни предприятийнаьна производственни мощносташ дикагІа пайда ларарх, техникин-техническ прогресс оагІа сихдарх, цунна цхьаьна общественни производства эффективность лаьх а ешдикъ дукхагІа хилийтаьй аранеш продукци, локальн аранеш продукцеца дІаьхьийтаьй хьалхаьнгаьн материальни средствашца.

Дикача хьалхьаьнгаьн толамашца чІагІаьлаьхкар 1978 шера хьалхаьрг бутт Ленин орден лелаьча «Гознефть» производственни объединение коллективо. Продукци мехкара яккхара бетта план 101 процент кхочушъийначь. Механиьттехнаьна дакхарна плантІа ларалучу соагІа лаьмскар хІо аьар тонн механиьттехнаьна хьалхьаьнгаьн аьрга а ешдикъ аьрга а ешдикъ нуьйнаьн метр тамн. Цу объединение коллективо хьалхьаьнгаьн оасарле лаьхьара задаьч а толамаш кхочушъийначь.

Мешнех, оборудованнех бизаьгІа пайда ййбарх, аьрга мощносташ балха кхъе а ка йоаьлеш производствоьн хьалхьаьнгаьн аьрга а доаккхаш кхетаьнна яІаьттІехьаьккхарна дукхача машинаьшъеча металлообработкин предприятийца дикъа дукхагІа хилийтаьй аранеш продукци.

Масала, хьаьнцарна вай ГІ. Лаьрина цІергІа йолча «Электроинструмент» завод. Цу заводан аранеш йолаш продукци 1977 шера аранеца хиннаьчул 17 процент дукхагІа хилийтаьй, аранийца электроинструментаьн 5 процент дукхагІа хиннаьй. Хьалхьаьнгаьн оасарле лаьхьара задаьч 112 процент кхочушъийначь ю, хІара болхлочо кийчъеш йолча продукци 16 процент тІаьхьийтаьй.

Хьалхьаьнгаьнгаьн кхы а «Промэлектроаппарат» Іалмаьн производственни объединение опытни завох. Продукци мехкара яккхара январь бетта план тІехьоцчаш а ешдикъ январь бетта аранийначул 24 процент дукхагІа продукци аранийнаьй хьалхьаьнгаьн оасарле лаьхьара задаьч 112 процент лаьхьа а ешдикъ а.

Дика хьалхьаьнгаьн толамашца дьхьал вистовоьн заводо коллективо я. Цу заводе соагІа январь бетта аранийначул 12 процент дукхагІа продукци аранийнаьй заводо коллективо, цунца цхьаьна хьалхьаьнгаьн оасарле лаьхьара задаьч 112

СССР ГЕРЗАШДАРЧА ПИЗИЙ ю ШУ ДИЗАРГА

Художникий П. Казаковин В. Прохоровин «Советский республика лорачу» яха аллят. «Плакат» яха издательство.

БАРКАЛ ХЬОНА, СУЛТАН!

— Сай «Лада» тоайта ве ... со, двигателла цхьайола оагалаш я лучча еаш. Из цергера ярахлерг хьежаш лаг ... со, — ыллар шийна уллуг дагтча эГаМмагчи сигаге кинна ийсеенчаш кьовнчо.

— Со е ну гIулакIа вехаи-ях, — ешет ялар вож, — сай «Жигулиь» дIаЗмарга хьежаш ва-ях. — Эттара ялалла гулхаза вийсеенчаш. Хин сонна мишта тоберга. Двигатель бе-ях са машина бехар а...

— Царна яха «ларбе» ну сег-ж сона вовз, — вела е кьежа дIаЗхо дIхьар ший кьмнаьл кьоначо, — Закрием Султан, хьайне моте цунга ешйта хьажалаг хьай латтомашина, сиЗен дишен тоаю ЗкьоЗ, — доппо да дуи кулгаш...

ТIаннха ЗкьоЗ дIечу а хьежа кулгу санаелгIа вовзлгIар гонга ешйта. СенгаЗе тIе а ховзаш цеге гIоЗла дIвоздар кочьерча, тенкача дегIера, хоза юхь-сибет доги, дIетIаЗкьовгIар вовгучъ шу дамйна хургаелгIа саг.

ЦкьвоЗоча ЗкатлургIар, таматш я-ях цу кьоначо вийцьа-чайтара дика говзаяча ва вела аанна. Цун сиза доцьна борзо а дегIанарча сабаро а летийтар из.

ХIаьта говзаячаг доаг кьмаьл ягара хьаяка яIадоладдиг-на Волжски автомобильин завода Грознерин автоцентра директор Дешиев Шамадла доЗлга вьлар: «Слесарь Закриев Султан вуьнийг оаар? Доккха хьажар доаЗш а ядий я саг ва. Цунах вьа хIама дац, дикадар мера...».

...Автоцентрерча автомашинаш-нашта ремонт яха доЗш бьда. Цу участке болх беш ва слесарь Закриев. Тайп-тайнарчо мирхаех вовча «Жигулиь» двигателаш тоаЗеш ва Султан. Вешта машина кхаЗола мажмеаш-а дика ЗоЗа цунна-н, уж а дика тоаг хоа.

«Оаза тоаьна машинашна хьомаш ба ОТК болхлоь, уж шийна тоаьйайг, царна хьа ешарг ФуЗ хьож, — душ Закриев — хIинца ся хулгаш дIекхийта автомашина да хьожиш чакхдолийг, теш сон, са балхах. Сона хетаргахь, хIарах я дехкар да-ях молларга хIама дика хьадар. Из уйла болзш болх бу из...».

Уж тIехьаьрга дешаш ший дикачо гIулакхашш бехьгIар Султана. Из гу ю беча балхах.

Со цига хинача дIекхаьх хьаьн «Жигуаь» ВIа хуьнаш ЗкьоЗлар говзаяча. Сиза лел цун кулгаш, цхьа моттиг ешаш ца хьожаш. Из дIастаьла ваьгIа яIаьвла я цIаьвла а хьож доккаттаьлла болх бе, болх а балийте, цо дена титара лаьдуг-гIаш лелг. Юха сонабу. Шецца а хьож лиина диса хIама дой. Иштта хуьл дукхаьзза в...

Цу хIама гучаьлла Закриев ше дIаьдаьхна диса кхоалкьовлоарш, хуьл воаьнгIар бехкагIа лийна гIалатташ ХIаьта тIехьаьгIа, ше автомашина тоаьв ваьгча, ну дерриг-ноь а дIекхетаргIа Султана машина да. Дукха лайдаве хьежаш йийа, ранза воаьш дIаГIоргва из Султан вочарг.

«ПIхьайоаь» автомашинашш шоай ийа яха километрашш чаьх я ялаьхьа тхо доаЗе доаьлаш. Царна во ГIулаш дарех, ньаьхьаьга гIоЗла дIа-ьла ле-лерг боккоьаш телхарах хуьл ка. ДукхаьгIа дикьа ньаьвабгий, мешна бехача ньаьх бекх доаЗ-из ве. ЦкьаьЗа ешлу ваьнна, ца ювр хьажьаьлер, ше дIа а этте цкьаьзе ньаьхьаьга доаЗ.

— Аз дика лаьдуьГар Хьаьсана деча хьежаьнаьна, цох доккхе гIулаьн хилар сона, из ба-ьхьан доаЗш дег гIара баркал а ях аз Хьаьсана, — ювр Закриев Султана.

Цко ну, ДIаьгIа Ешча дукхе ка яа из. Бекъда, цунна кагрIаьлвараьнна ньаьжча ЗIаьхьаГIа лет ю из. Цу лоаьдаьгIо ювр предприяте дикаГIоЗлаьгIа болхлой мугIаре Султана. ХIара ешйаьхьа ший говзаьл лоьхьаьнна, оамат Ювеин, лаьчоч ялоьчелийбаь ца Ешш ЗаьвоаГIа из. Закриев яIаьхьа кьехкаьн хилнарах хьаьжеш, моссаьа ешаеча хила гIерташ хьаьнна. Иштта хиннад цо болх мел бечаьхIара дийнаьла, хIара шера.

Шийна хоор, дийнар хьаьйлехьаьш оамал ян Султана, Ший оаьт бекамаьр дIаГу по ГIьонначаьра. Цунна гу цунна шоллаГIа цо а кхиаьн дIаьттаьга, хIама ше болх бена предприяте кехаьре, коллектива тоаьлий лерг...

— Уьмаьа болх беча шерашца ша-кхоь слесарь Ювеинаьна аз, — дуьш Закриева.

Церех ПI. Бакаев Iаьла ну ювастие болх бена ва. Дукха за ца из ше болх — бе воаьвеина. Цхьаьбакъа, ший хьенахочо сеина диша болх бу Iаьлаг а. Шийна хьежаьчунгара дуьнийайг дина оаьвеина: дукхе бена болх, хIаьмах сенгаьташ, кхаьна гIулакхаьна а эГа-ьодоьна, а. ший гIулакхаьн дог лаьвеш а новкъоьгIий оагIув хьаьлаьца хоьш а на.

ХIаьта профсоюза моттиг-ча комитета аьлен хилараьх тара социалистически яха сайт ешйаьна а из коллективе шеча-ьга ярмара яха юкъе болкнга болх бена а ва Закриев. Белгалдаккха деза, дIедаьла юбилейин шу Султана дика чакхдаьлхха хилар. Ше тIаьмна дежар толамца кхочушдиг по. 180 процента ешочушдиг ешра задиган. Из ГIьонхьа автоцентре эстара лаьхатIаьрхьа хилар. Закриева хьаьвала кьаьхьенна белгалбаьккхар «Социалистическа яIе ворхIалоьрга ехача знакаш, «Коммунистически къаьхьгана ударник» яха цIе елар цунна.

Цу сайдолча цIеро шийгара дукхагIо дIедаьлла дика кIеттаг Султана. Уьх цара хIа я дикагIа, овсарегIа болх бе уйла болаш ва из. Цо доаг дIекхаьх уьх цIера ялан 150 процент ешочушйе.

«Дика болдоьй дукха ба гIа предприяте, ХIаьта слесарь Закриев мисаьнеча юкъе в белгала ва. Коллектив а заказчикаш а ГIоаГIа рауза ба цунна, берашца оаьлаш маре хилеш уж...», — ловаьна аьлар цунах ремонтиш цеха начальника Аьмен Кьурчийна.

«Барка ХIама, Султан». Цу доаг ГIоЗлоаккхача, дIайхача дешешна Iаьлаьна кина хIара дийнаьла автоцентра слесарна Закриев Султанна шоай «Жигулиь» тоае из ювча болкъеча нахи. ХIаьта из да цунна эГтара доккхаГIа доаг совгIат, из да цун ираза цхьа ладьа, цунна ина тела а из воккхийнеш доаЗ а хIама.

Р. ЦОЛОЕВ.

Конституце денга кхоачашъергья

ДIаьдаьна шу толаме кагьаьвькхар тIе совхоза ешийбаш лелдеранна. Цаьвал совгIа-лаьхьенна дIаьлаьр 1044 тонна дуьх. КПСС ЦК, СССР Министрийн Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ-ЦК Центральн радио луш, уьх цера кхи а дикагIа къаьхьга лерг1 ешйа. Январь бетта голамаш тоо гIаьдаьгуш 142 тонн воаьш начачьалхьенна дIаьлаьр 1044 тонна дуьх. КПСС ЦК, СССР Министрийн Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ-ЦК Центральн радио луш, уьх цера кхи а дикагIа къаьхьга лерг1 ешйа. Январь бетта голамаш тоо гIаьдаьгуш 142 тонн воаьш начачьалхьенна дIаьлаьр 1044 тонна дуьх. 70 тоннага кIаьчеш. Юбилейин шера январь бетта хинача чIе тонн дуьхьгIа да хь.

«Керчийгар шу доладенна» хьаьхарча денонна дика балха хьаьда воаьа ритм, хIара ладьаьгIа ешийна. Цо ю, районо, городо, областо, краьн республикан началььхьаьнен планоьн задаьчеш соцялистически декларанин кIеттаьдаьга Iаьнаьдер дIе, ньаьвад лиьке хьаьлаьдаьна Письмо тIа. Къаьстта чеРилду уьх лелийна тIа совхоза колективо. Толаме чIккхаьккх лерг1 ешйо питаьлгIа яхоалгIа шу.

ТIаьнийна социалистически декларацийн лиьрийна СССР вордаьча Конституце дуьх дуьхьа денга, цхьаьна сонгIа 40 тонн а воаьш, 980 тонн шиъ чIаьхьаьлгIена дуьх дIаьдаьна. Цу ГIуьнаьна яха торгаьнер я боаьтаьне. 1800 бежаьна 16 кхоаьр ньаьхьен я дуьхьа хьоаьбаьн, 1,5 цера тоьхьа доаьхьар да. Хьаьйбаьта Iурал дерриг боаьх боьнна спецназисташ, кьаьна гонаьчеаьн ба. Графикаьх оттаьлла хьаьна хьоьк хьаьйбаьна, рационгIа лоьгIаьнна воаьа доаьтаьр ду. Тайп-тайнара доаьхьар кийду хоронеьне. Цаьта хьаьнаьр ешийна. Уьхьаьа я ювза ишкаьнаьн шиъмаьтаьна, ювза керда латтаьш хьаьбоагIа воккхаГIоьнаьна скотник комсомолт Талуев ТIаьмза ешийна. Подлесная Нина, 18 хурсх ешийна Филиппова Татьяна, 16 ешийна Сарасова Антонина. Царех хIарадаьн план 14 хурсх я цьаьна хьаьжийна тIехьаьра. Цар Iупалина лелийна хурсхашъ хьаьсастечеьн ешийна хIарадаьн доаьзаьн 16 килограммагга ешийна хуьл, цаьвагIа 12 ялаьна йоаьгIаьна.

Хьаьйбаьн лелдерийн салойн дика яIаьтIехьаьбаьккаьб боьхьаьн. Уьхьаьа я ювза ишкаьнаьн шиъмаьтаьна, ювза керда ешийна журналаьна, лакха пандар, хьаьжа телевизор. Из лерриг а дIене уголок дIа. Парттатача помещение гурдоьнна доьхх тIаьнийна социалистически декларацийн вордаьгIа яхьна график. ДикагIаьрийн бунда «мелийна».

Социалистически яхьа итогаш йийна хьаьлаьра моттиг-ча вьхачарна. Ше вьмеллаьнна яхьна соиГIаьнгIа ну: хьаьхарч кхоаьбаьна хьаьлаьрга моттигех 75 сом, хIаьта доаьзаьн кхоаьбаьна — 50 сом.

Пятилетка яхоалгIа шера тIаьнийна декларацийн хьоачашъергьа яха кхобергбоьд а ю ба хьаьйбаьн лелдерийн.

Я. ДЖАМБУЛАТОВ,
Урус - Мартановскийн районна «Красноярскийн» совхоза керттера зоотехник.

ЯКАШ ЛЕЛАЯР ПАЙДАНЕ ДА

Якаш лелаяр шеко я йоаьшш геттара пайдане гIулакх дар Сагагара цIвьаьнна Iучия ца эшаш еБ а ей хьаьл а ешр ушаьнна лаьцьаьча Iоаьнна. Кавказа меторе эгтара хьаьлла Ноьчх-Гаьлгаьй республике йоаьлаьр-йийр ушъ. Из дар 1971 шера гурахь. Кавказа Iаьлаьна хьаьлаьнна якаш лелаьнна ешийна ешийна еший